סִפּוּרוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקָנוּס

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַרְבֵּה שָׁנִים,
הוֹרְקָנוּס שָׁם חַי וְלוֹ מִסְפָּר בָּנִים.
כָּל יוֹם לַשָּׂדוֹת יָצָא, בָּנָיו עִמּוֹ,
וּבֶן אֶחָד אִתָּם, אֱלִיעֶזֶר הוּא שְׁמוֹ.
הָאַחִים חוֹרְשִׁים וְהַעָמָל פֹּה רַב,
אַךְ הוּא בַּצַּד עוֹמֵד, דְּמָעוֹת לוֹ בְּעֵינָיו.
הָאָב אוֹתוֹ שׁוֹאֵל: "מַדּוּעַ תִּתְעַצֵּב?
אֶת כָּל הַדְּאָגוֹת סַפֵּר לְאָב אוֹהֵב".

אֲנִי כֹּה רוֹצֶה לַעֲזֹב אֲדָמָה,
לָשֶׁבֶת לִלְמֹד תּוֹרַת ה' תְּמִימָה.
הֵן אַחַת אֲבַקֵּשׁ כָּל עוֹד אֲנִי נוֹשֵׁם:
לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה'!

לִלְמֹד תּוֹרָה עַכְשָׁיו? הֵן זֶה מַמָּשׁ מוּזָר!
אַתָּה אֵינְךָ צָעִיר, אַתָּה כְּבָר מְבוּגָר.
לֹא, לֹא, לֹא אַסְכִּים, הַבֵּט נָא בַּשָּׂדוֹת –
צָרִיךְ עוֹד לַחֲרוֹשׁ, רַבּוֹת הָעֲבוֹדוֹת.
עִם שַׁחַר אֱלִיעֶזֶר קָם לוֹ וְעָבַד,
חָרַשׁ אֶת הַשָּׂדוֹת, גָּמַר הַכֹּל לְבַד.
לֹא הִמְתִּין דַּקָּה, בְּלִי כֶּסֶף בְּכִיסָיו,
יְרוּשָׁלַיְמָה – הוּא צָעַד כָּךְ בְּרַגְלָיו.

אֲנִי כֹּה רוֹצֶה לַעֲזֹב אֲדָמָה,
לָשֶׁבֶת לִלְמֹד תּוֹרַת ה' תְּמִימָה.
הֵן אַחַת אֲבַקֵּשׁ כָּל עוֹד אֲנִי נוֹשֵׁם:
לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה'!

הַדֶּרֶךְ אֲרוּכָּה וְאָמְתַּחְתּוֹ רֵיקָה...

זֶה כְּלָל לֹא מְשֻׁנֶּה, נַפְשׁוֹ הֵן כֹּה חָשְׁקָה!

הַבֶּטֶן רְעֵבָה אַךְ אֵין הִיא חֲשׁוּבָה,

כִּי הַעִיקָר בַּלֵּב מַנְגִּינָה עֲרֵבָה.

הִנֵּה – יְרוּשָׁלַיִם בַּאוֹפֶק,

וְשָׁם – שָׁם יְשִׁיבָתוֹ שֶׁל רבן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי.

אֵיזוֹ זְכוּת לִהְיוֹת אֶחָד מִתַּלְמִידָיו!

לִירוּשָׁלַיִם בָּא, מחליט הוּא כַּמּוּבָן

ללמוד בישיבת רבן יוֹחָנָן.

הִנֵּה הוּא כְּבָר הִגִּיעַ אֶל בֵּית הַמִּדְרָשׁ,

נִכְנַס ומתיישב, לִבּוֹ כָּל כָּךְ נִרְגָּשׁ.

אֵינֶנִּי צָרִיךְ לְעַצְמִי מְאוּמָה,

רוֹצֶה רַק לִלְמֹד תּוֹרַת ה' תְּמִימָה.

הֵן אַחַת אֶבַקֵּשׁ כָּל עוֹד אֲנִי נוֹשֵׁם:

לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה'!

בְּלִי אוֹכֶל וּשְׁתִיָּה פּוֹתֵחַ הַגְּמָרָא.

לְרֶגַע זֶה יַחֵל – סוֹף סוֹף יִלְמַד תּוֹרָה.

שקיק קָטָן בַּצַּד מָלֵא כֶּלוֹ בַּחוֹל,

כשרעב יַקַּח מִשָּׁם קְצָת לֶאֱכוֹל.

יוֹשֵׁב בַּצַּד מַקְשִׁיב הוּא לְדִבְרֵי הָרַב

אַך לֹא מֵבִין מְאוּם, וצערו כֹּה רַב.

בּוֹכֶה הוּא וְהִנֵּה רָאוּ אֵלָיו ניגש

רבן יוֹחָנָן לִשְׁאוֹל אֵיך המרגש.

אֲנִי כֹּה רוֹצֶה לַעֲזֹב אַדְמָה,

לָשֶׁבֶת לִלְמֹד תּוֹרַת ה' תְּמִימָה.

הֵן אַחַת אֶבַקֵּשׁ כָּל עוֹד אֲנִי נוֹשֵׁם:

לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה'!

לִמֵּד אוֹתוֹ הָרַב הֵיטֵב עַד שהבין,

וֶאֱלִיעֶזֶר כֹּה שָׂמַח, לֹא הֶאֱמִין.

הָגָה הוּא בַּתּוֹרָה בַּלַּיְלָה וּבַיּוֹם,

עָדַיִן שַׂק הַחוֹל איתו בְּכָל מָקוֹם.

עַד אֲשֶׁר רבן יוֹחָנָן הִרְגִּישׁ

רֵיחַ אֲדָמָה נוֹדֵף מִפִּי הָאִישׁ!

עָקַב הוּא אַחֲרָיו, אֶת שַׂק הַחוֹל גִּלָּה,

וּמֵאָז תָּמִיד הזמינו לַסְּעוּדָה.

אֲנִי כֹּה רוֹצֶה לַעֲזֹב אֲדָמָה,

לָשֶׁבֶת לִלְמֹד תּוֹרַת ה' תְּמִימָה.

הֵן אַחַת אֲבַקֵּשׁ כָּל עוֹד אֲנִי נוֹשֵׁם:

לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה'!

יָגַע אָז אֱלִיעֶזֶר וְלָמַד שָׁנִים,

עַד אֲשֶׁר נִהְיָה אַחַד הרבנים.

יָשַׁב הוּא בַּ"מִּזְרָח", כּוּלָּם אוֹתוֹ כיבדו.

"תַּלְמִיד חָכָם גָּדוֹל!" – הַכֹּל בְּזֹאת הוֹדוּ.

אַחַת הסעודות נָשָׂא הוּא אֶת דְּבָרוֹ,

וּפָנָיו קורנות, זורחות ומאירות,

וְהַקּוֹל חוֹצֵב כְּמוֹ בְּהַר סִינַי,

נָשַׁק לוֹ אָז רבן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי.

אֲנִי כֹּה רוֹצֶה לַעֲזֹב אֲדָמָה,

לָשֶׁבֶת לִלְמֹד תּוֹרַת ה' תְּמִימָה.

הֵן אַחַת אֲבַקֵּשׁ כָּל עוֹד אֲנִי נוֹשֵׁם:

לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה'!

וְאָבִיו בֵּינְתַיִם אֶת כָּל זֹאת רָאָה,

ובבנו עַכְשָׁיו שָׂמַח והתגאה,

ומרוב אושרו הִבְטִיחַ לוֹ הָאָב:

"מִמֶּנִּי תְּקַבֵּל רוב כֶּסֶף וְזָהָב!"...

רַבִּי אֶלִיעֶזֶר לְאָבִיו עָנָה:

"תּוֹרַת ה' – הֵן הִיא הַמַּתָּנָה.

אֵינִי צָרִיךְ מָמוֹן, אֵינִי צָרִיךְ מָעוֹת,

רַק דָּבָר אֶחָד רוֹצֶה אֲנִי מְאֹד:

אֲנִי כֹּה רוֹצֶה לַעֲזֹב אֶדְמָה,

לָשֶׁבֶת לִלְמֹד תּוֹרַת ה' תְּמִימָה.

הֵן אַחַת אֲבַקֵּשׁ כָּל עוֹד אֲנִי נוֹשֵׁם:

לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה'!